

ACTIEPLAN CORONA

AANPAK EFFECTEN CORONA OP WERK & INKOMEN

“Each one of us can make a difference, but together we make change.”

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding	
1.1 Prognose	blz. 2
1.2 Sociaal pakket kabinet	blz. 2
1.3 Actieplan Avres	blz. 3
2 Samenvatting/oplegger	blz. 4
3 Ontwikkelingen en effecten op instroom	
3.1 Waar staan we?	blz. 5
3.1.1 Instroom WW	blz. 5
3.1.2 Instroom bijstand Avres	blz. 5
3.1.3 Aanvragen schulddienstverlening Avres	blz. 5
3.1.4 Faillissementen	blz. 6
3.2 Analyse	blz. 6
3.3 Aanpak MAX WW	blz. 6
4 Toestroom nieuwe doelgroep	
4.1 Zelfstandigen	blz. 7
4.1.1 Tijdelijke inkomensondersteuning ondernemers (Tozo plus)	blz. 7
4.1.2 Tijdelijk maatwerkbudget omscholing zelfstandigen	blz. 8
4.1.3 Adviespunt zelfstandigen	blz. 9
5 Ontwikkelingen en effecten op uitstroom	
5.1 In de bijstand door corona	blz.11
5.2 Simpel switchen	blz.11
5.3 Opstapbanen	blz.12
5.4 Gezondheid	blz.12
5.5 Jongeren	blz.13
5.5.1 Inzetten op reeds bestaand aanbod	blz.13
5.5.2 Pro-vso en vroegtijdige schoolverlaters	blz.13
5.5.3 Aanpak financiële problemen jongeren	blz.14
5.5.4 Startersbeurzen jongeren	blz.14
5.5.5 Inzet op meer bekendheid ondersteuning voor jongeren	blz.15
5.6 Statushouders	blz.15
5.6.1 Aan de slag in de zorg	blz.15
5.6.2 Wet inburgering	blz.16
5.7 Cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt	blz.17
5.7.1 In beeld bij Avres	blz.17
5.7.2 Arbeidsparticipatie voor mensen met psychische aandoeningen	blz.17
6 Toename financiële problematiek	
6.1 Effecten op reguliere schulddienstverlening	blz.18
6.2 Inzet op vroegsignalering	blz.18
7 Regionale ontwikkelingen en kansen	
7.1 Regionale ontwikkelingen	blz.19
7.2 Ondersteuning werkgevers/ werkgeversservicepunt	blz.19
8 Tot slot	blz.20
<i>Bijlagen A,B</i>	<i>(blz. 21 t/m 23)</i>

1. INLEIDING

De coronacrisis gaat een enorme impact hebben, ook op ons sociaal domein. Het nemen van drastische beslissingen is onvermijdelijk. Hoe sneller we herijken, hoe sneller we kunnen inzetten op kansen die zorgen voor herstel. Een herstel dat mede sterk afhankelijk is van de ontwikkelingen van de economie, het producenten- en consumentenvertrouwen, de komst van een vaccin en de ontwikkeling van de huidige tweede corona-golf. Dit vraagt om het kunnen verleggen van focus, flexibiliteit en zorgen voor transparantie in afwegingen. Alleen zo kunnen we de drastische gevolgen van corona zoveel als mogelijk beperken.

1.1 PROGNOSE

Verwacht wordt dat de volgende ontwikkelingen flinke impact zullen hebben op de doelgroepen van Avres:

1. Ruimere arbeidsmarkt en dus minder uitstroom in verband met meerjarige laagconjunctuur.
2. Toename financiële problematiek (toestroom aanvragen voor bijstandsuitkeringen, bijzondere bijstand IOAZ, IOAW, schulddienstverlening, leningen bedrijfskapitaal en meer gebruik minimaregelingen).
3. Toestroom nieuwe doelgroep zelfstandigen.
4. Moeilijkere positie jongeren op de arbeidsmarkt.
5. Moeilijkere bemiddeling van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (waaronder statushouders).

Maar ook:

6. Kansen op banen in groeiende sectoren.
7. Kansen op banen in regio AV door nieuwe ontwikkelingen.

Naar verwachting wordt onze doelgroepen veel heterogener van aard. Ook hoogopgeleiden en “werkfitte” mensen zullen tot onze doelgroep gaan behoren. Dit vraagt een andere blik, een andere benadering en dus maatwerk.

1.2 SOCIAAL PAKKET KABINET

Het kabinet heeft op 28 augustus jongstleden een omvangrijk steun- en herstellepakket gepresenteerd (in bijlage B is een beknopt overzicht opgenomen). Gemeenten krijgen vanaf volgend jaar specifieke taken en verplichtingen ten aanzien van de ondersteuning en begeleiding naar werk. Ook het UWV krijgt hierin een belangrijke rol. Er komt meer geld vrij voor om- en bijscholing en daarnaast gaat het kabinet mensen die kwetsbaar zijn meer ondersteunen. Hierbij is extra aandacht voor jongeren en mensen met een hoog risico op armoede en problematische schulden.

Het sociaal pakket richt zich op vier pijlers:

- Intensieve ondersteuning en begeleiding naar werk.
- Scholing en ontwikkeling voor behoud van werk.
- Bestrijding van jeugdwerkloosheid.
- Aanpak van armoede en schulden.

De meeste maatregelen in het steunpakket zullen pas medio 2021 worden ingevoerd en ook de hieraan gerelateerde budgetten zullen pas in 2021 beschikbaar zijn. In totaal trekt het kabinet voor dit aanvullend sociaal pakket ruim 1 miljard euro uit.

1.3 ACTIEPLAN AVRES

Als voorloper op de maatregelen die vanuit het kabinet vanaf volgend jaar worden ingezet, is Avres deze zomer gestart met een eerste aanzet om snel in te kunnen spelen op de gevolgen van de coronacrisis. Daar de problematiek zich nu al aankondigt, strekt het tot aanbeveling niet nog maanden te wachten maar mensen nu al concrete en praktische ondersteuning te bieden in het vinden van nieuw werk en de aanpak van (dreigende) financiële problemen. Vroeg acteren kan immers erger doen voorkomen. Ondanks de middelen die het Rijk aan gemeenten beschikbaar stelt is het onvermijdelijk dat gemeenten keuzes moeten gaan maken. Door nu fors te investeren in nieuwe doelgroepen als zelfstandigen en jongeren, kunnen we instroom beperken en borgen dat ook in een later stadium mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt blijvend kunnen worden ondersteund.

In dit actieplan richten we ons op het nemen van concrete stappen ten aanzien van de volgende pijlers:

1. INZICHT KRIJGEN IN DE ONTWIKKELINGEN WERK EN INKOMEN

2. FINANCIËLE PROBLEMEN BIJ INWONERS VOORKOMEN

3. INSTROOM BEPERKEN

4. UITSTROOM BEVORDEREN

Voor de financiering van dit actieplan wordt zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van reeds bestaande budgetten/ aanwezige middelen. De financiële gevolgen met betrekking tot de uitvoering van dit plan worden verwerkt in de winternota 2020 van Avres.

Het succes ten aanzien van het bereiken van bovengenoemde pijlers is afhankelijk van verschillende factoren. Buiten kijf staat dat het succes met name ligt in synergie. Want door de inzet op een goede samenwerking bereiken we vele malen meer. Net als Avres zijn ook andere organisaties zoals sociale teams en welzijnsorganisaties hard bezig om burgers te informeren en te ondersteunen. Door dienstverlening in de keten op elkaar aan te sluiten kunnen we mensen sneller bereiken. Een voordeel hierin is dat Avres al geruime tijd inzet op lokaal en integraal werken.

De huidige situatie zorgt hierin ook direct voor een uitdaging omdat het verplicht thuiswerken het ons bemoeilijkt om elkaar op te zoeken. Maar we worden steeds creatiever om elkaar te treffen binnen de marges die we hierin hebben. Technieken als Teams en Zoom maar ook andere creatieve oplossingen om elkaar op 1,5 meter afstand te ontmoeten, hebben ons geholpen om bijvoorbeeld een adequate uitvoering aan de Tozo regeling te kunnen geven maar hebben ook gezorgd voor de totstandkoming van dit actieplan. We blijken hierin allen flexibeler dan gedacht. Ten aanzien van het geven van uitvoering aan dit plan, ziet Avres dan ook geen onoverkomelijke belemmeringen ondanks de nieuwe beperkingen door corona.

Dit plan bevat een uitwerking van verschillende acties gericht op het realiseren van de vier pijlers. Hierbij is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij reeds gestarte initiatieven en samenwerkingsverbanden. Iedere pijler heeft een eigen kleur. Deze kleuren komen in de tekst van dit plan terug zodat snel kan worden herleid aan welke pijler de voorgestelde aanpak refereert.

2. SAMENVATTING

Dit plan bevat concreet de volgende acties:

1. INZICHT IN ONTWIKKELINGEN “WERK EN INKOMEN” IN DE REGIO AV DOOR:

VANAF OKTOBER 2020

MAANDELIJKE ANALYSE VAN CIJFERS:

- WW
- BIJSTAND
- AANVRAGEN SCHULDDIENSTVERLENING
- FAILLISSEMENTEN

2. AANPAK FINANCIËLE PROBLEMEN DOOR:

VANAF MAART 2020

HET BIEDEN VAN INKOMENSONDERSTEUNING AAN ZELFSTANDIGEN (TOZO)

VANAF NOVEMBER 2020

BIEDEN VAN GRATIS ADVIESGESPREKKEN AAN ZELFSTANDIGEN AANPAK FINANCIËLE PROBLEMEN

VANAF NOVEMBER 2020

INZET FINANCIËEL JONGERENCOACH

VANAF JANUARI 2021

REALISATIE ADVIESPUNT ZELFSTANDIGEN waaronder het bieden van schulddienstverlening aan zelfstandigen

VANAF 2021

INZET OP VROEGSIGNALERING (wijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening) EN ONTZORGEN STATUSHOUDERS (Wet inburgering)

3. BEPERKEN INSTROOM DOOR:

VANAF OKTOBER 2020

PROJECT MAX WW I.S.M. UWV

VANAF NOVEMBER 2020

VOEREN VAN ADVIESGESPREKKEN HERORIENTATIE ARBEIDSMARKT/ OMSCHOLING ZELFSTANDIGEN I.S.M. LEERWERKLOKET

VANAF NOVEMBER 2020

INZET INDIVIDUEEL MAATWERKBUDGET OMSCHOLING ZELFSTANDIGEN

VANAF JANUARI 2021

REALISATIE ADVIESPUNT ZELFSTANDIGEN waaronder de taak verstrekken van kredieten vanuit de Bbz (Bbz voert Avres reeds uit)

4. BEVORDEREN UITSTROOM DOOR:

VANAF JUNI 2020

INZET TRAJECTEN VERKORTE ROUTE

VANAF NOVEMBER 2020

STARTERSBEURZEN JONGEREN

VANAF NOVEMBER 2020

“INDIVIDUELE PLAATSING EN STEUN” TRAJECTEN en ONLINE VITALITEITSPROGRAMMA'S

VANAF FEBRUARI 2021

TRAJECTEN AAN DE SLAG IN DE ZORG

VANAF 2021

VERDERE AANPAK TAAL (waaronder nieuwe Wet inburgering)

VANAF 2021

DOORONTWIKKELING IN BEELD BIJ AVRES

3.ONTWIKKELINGEN en effecten op instroom

3.1 WAAR STAAN WE?

Volgens de statistieken van het CBS daalt het consumentenvertrouwen en is er in Nederland nu formeel sprake van een laagconjunctuur. Wat de effecten van corona op de arbeidsmarkt zullen zijn is nog moeilijk te zeggen. Ondanks de rijksmaatregelen (zoals de TOZO en de NOW regeling) is het aantal WW-uitkeringen en het aantal bijstandsuitkeringen in het voorjaar toegenomen. Vooralsnog zien we geen enorme stijging in onze regio maar de effecten van corona zijn pas over een paar maanden echt zichtbaar. Inzicht in cijfers helpt ons om ontwikkelingen op dit gebied goed te kunnen volgen.

3.1.1 Instroom WW

Instroom WW landelijk

Voor corona (februari 2020) lag het aantal lopende WW-uitkeringen nog op 240.200. Dat was 12% lager dan in februari 2019 en zelfs 27% lager dan in februari 2018. De coronacrisis zorgde voor een verandering. In de lente verdubbelde de WW-instroom ten opzichte van een jaar eerder. De groep jongeren was hierin oververtegenwoordigd. Doordat de instroom veel hoger was dan de uitstroom, steeg het aantal lopende WW-uitkeringen. In de zomer daalde de WW-instroom en nam de WW-uitstroom duidelijk toe¹. Onbekend is nog of deze trend zich voorzet. In ieder geval wordt verwacht dat zodra de ondersteunende maatregelen van het Rijk wegvallen (juli 2021), het aantal lopende WW-uitkeringen weer fors zal toenemen. Ook het sluiten van de horeca voor onbepaalde periode, zal effect hebben op de instroom in de WW.

Instroom WW regio AV

Ook in onze regio zagen we de afgelopen periode een toename qua instroom in de WW ten opzichte van 2019. In augustus 2020 was onze instroom voor het eerst gelijk aan het landelijk gemiddelde. De maanden daarvoor lag onze regio onder het landelijk gemiddelde. De instroomcijfers van de gemeente Gorinchem liggen ver boven het landelijk gemiddelde. Deelgemeente Vianen (Vijfheerenlanden) scoorde in de maand augustus 2020 voor het eerst ook ver boven het landelijk gemiddelde. Zowel landelijk als op regionaal niveau daalt de instroom WW vanaf de maand augustus 2020, echter niet voor de gemeente Molenlanden en deelgemeente Vianen.

3.1.2 Instroom bijstand Avres

Ten aanzien van de instroom in de bijstand is er sprake van een flinke toename ten opzichte van 2019. De hoogste instroom was in de maand april 2020 (een verdrievoudiging van het aantal in april 2019). De effecten van de toename qua instroom in de WW verwachten wij met name te zien in de instroomcijfers vanaf de maand oktober 2020 (zes maanden na de lockdown) Avres houdt er vooralsnog rekening mee dat minimaal 5% van de instroom WW is terug te zien in onze instroomcijfers. In de periode april 2020 tot en met september 2020 hebben we meer uitkeringsgerechtigden t.o.v. dezelfde periode in 2019. Ook ten aanzien van verstrekkingen bijzondere bijstand zien wij een toename.

3.1.3 Aanvragen schulddienstverlening Avres

Zowel op landelijks als regionaal niveau zien wij nog geen forse toename in het aantal aanvragen schulddienstverlening. Ook hier wordt een toestroom verwacht zodra de Rijksregelingen wegvallen.

¹ Bron: rapportage "Duiding arbeidsmarktontwikkelingen UWV" oktober 2020

3.1.4 Faillissementen regio AV

Het aantal failliet verklaarde bedrijven is vooralsnog dalende. Vermoedelijk komt dit door de inkomensondersteunende maatregelen van het Rijk. Ook in onze regio is het aantal uitgesproken faillissementen in de periode januari tot oktober 2020 lager dan in dezelfde periode in 2019.

3.2 ANALYSE

Om een beeld te krijgen van de effecten van corona op onze doelgroep is het van belang om ontwikkelingen in onze regio goed te volgen. Zo kunnen we sneller inspelen op deze ontwikkelingen en onze dienstverlening waar nodig tijdig aanpassen.

ANALYSE

Avres stelt maandelijks een analyse op ten aanzien van regionale ontwikkelingen. Deze analyse bevat de volgende cijfers:

- *Instroom WW regio AV.*
- *Instroom bijstand Avres.*
- *Aanvragen schulddienstverlening Avres.*
- *Het aantal uitgesproken faillissementen regio AV.*

Deze cijfers worden periodiek aan het bestuur overhandigd. Als bron worden de regionale maandcijfers arbeidsmarktinformatie van het UWV gebruikt, het CBS en de managementinformatie van Avres.

3.3 AANPAK MAX WW

Het aantal WW uitkeringen stijgt en dus zal ook het aantal bijstandsaanvragen stijgen. Naar verwachting zal een gedeelte na afloop van de WW-periode een bijstandsuitkering aanvragen. Het vroegtijdig inspelen op mogelijke toestroom van mensen met een WW-uitkering richting bijstand kan een positief effect hebben op het beperken van instroom. Door nog voor een bijstandsuitkering aanvangt al ondersteuning te bieden bij her- en omscholing en het vinden van werk, kan de bijstandperiode worden verkort of zelfs worden voorkomen. Avres heeft in dit kader (als voorloper op de wens van het kabinet) de samenwerking opgezocht met het UWV met als doel mensen sneller richting werk te krijgen. Door hierin nu al gezamenlijk op te trekken kunnen mensen sneller worden ondersteund en ligt er een basis voor de start van de regionale mobiliteitsteams die vanuit het kabinet in 2021 worden geïnitieerd. Gemeenten en UWV zijn samen met vakbonden en werkgeversorganisaties straks onderdeel van deze mobiliteitsteams. Het doel van deze teams is om sectorale en regionale initiatieven te bundelen om met name mensen van werk naar nieuw werk te krijgen.

AANPAK MAX WW

Naar verwachting zien we de eerste resultaten van de toestroom in de WW vanaf de maand oktober 2020 terug in onze bijstand cijfers (zes maanden na de lockdown). Avres start dit najaar in samenwerking met het UWV met het project "max WW trajecten". Dit houdt in dat mensen nog voor het einde van hun WW uitkering (8 weken voor afloop van de WW-termijn) door het UWV en Avres worden ondersteund bij her- en omscholing en het vinden van werk. Deze doelgroep valt nog niet onder de Participatiewet omdat men nog geen uitkering van Avres ontvangt. Formeel betreft dit dus een aanbod aan niet-uitkeringsgerechtigden.

4. TOESTROOM NIEUWE DOELGROEPEN

Vanaf maart 2020 heeft Avres te maken met de toestroom van een geheel nieuwe doelgroep, namelijk de groep zelfstandigen.

4.1 ZELFSTANDIGEN

De groep die door corona erg hard wordt getroffen is de groep zelfstandigen die werkzaam is in de sectoren als de horeca, evenementenbranche en de toeristische sector. Naar verwachting zal het nog enige tijd duren voordat mensen weer (volledig) aan de slag kunnen gaan in deze branches. Deze nieuwe doelgroep is veelal proactief en heeft vermoedelijk met een kleine steun in de rug de kans om zelfstandig inkomen te verwerven. Het is van belang ons te realiseren dat deze groep baat heeft bij een andere benaderingswijze, gericht op invloed op de eigen ontwikkeling door het maken van eigen keuzes.

Proactief inspelen op de aanpak van de problemen die structureel op zelfstandigen dreigen af te komen levert gemeenten een besparing op. Hierbij valt onder andere te denken aan:

- Behoud werkgelegenheid (ook voor eventueel personeel).
- Besparingen op de Participatiewet-uitkeringen en bijzondere bijstand.
- Minder kosten door problematische schulden.
- Minder huisuitzettingen.
- Minder zorgkosten bij faillissementen.

4.1.1 Tijdelijke inkomensondersteuning ondernemers (Tozo)

Avres voert sinds maart 2020 de Tijdelijke inkomensondersteunende regeling voor ondernemers (Tozo) uit. De Tozo begon met de Tozo 1 periode die een uitkeringsduur van drie maanden betrof. Avres heeft in totaal ruim 1700 Tozo 1 aanvragen afgehandeld. De Tozo 2 periode betrof een periode van vier maanden (tot 1 oktober 2020) waarin 450 aanvragen zijn toegekend. Onlangs kondigde het Rijk de Tozo 3 periode aan. Deze regeling loopt van 1 oktober 2020 tot 1 april 2021. Voor de Tozo 3 gelden dezelfde voorwaarden als de Tozo 2. Naar verwachting komt het kabinet nog met een Tozo 4 regeling (periode 1 april tot 1 juli 2021).

Enquête

De groep die nu van de Tozo 3 regeling gebruik maakt loopt een verhoogd risico om in de financiële problemen te komen. Deze doelgroep heeft geen partner met een inkomen boven het sociaal minimum en nog steeds onvoldoende inkomsten uit eigen onderneming om rond te kunnen komen.

Vooruitlopend op de taken die gemeenten vanaf 1 januari 2021 krijgen, heeft Avres middels een enquête de behoefte bij ondernemers gepeild qua ondersteuning op het gebied van de aanpak van financiële problemen en heroriëntatie op de arbeidsmarkt.

- 12% van de ondernemers die de enquête hebben ingevuld heeft aangegeven behoefte te hebben aan een adviesgesprek ten aanzien van de aanpak van schulden.
- 44% van de ondernemers heeft aangegeven behoefte te hebben aan een adviesgesprek ten aanzien van heroriëntatie op de arbeidsmarkt.

Uit de enquête blijkt dat er nu al veel behoefte is aan ondersteuning bij loopbaanoriëntatie. Avres heeft korte lijnen met het Leerwerkloket en er is afgesproken dat ondernemers daar terecht kunnen voor een gratis adviesgesprek. De eerste ondernemers zijn reeds door het Leerwerkloket gesproken waarbij er naast advies omtrent om- en bijscholing ook advies is gegeven over hoe competenties en een netwerk het beste kunnen worden ingezet.

Ervaringen Tozo helpdesk

Sinds maart 2020 is de Avres Tozo helpdesk actief. Deze helpdesk is voor zelfstandigen op alle werkdagen telefonisch en via email bereikbaar. De medewerkers aan de Tozo helpdesk zijn ervaren medewerkers en getraind in het bieden van stress sensitieve dienstverlening. De helpdesk heeft sinds de uitbraak van corona duizenden telefoontjes en e-mails afgehandeld. Uit een enquête blijkt dat de dienstverlening van de Tozo helpdesk door zelfstandigen wordt gewaardeerd met het cijfer 8,7. Qua verbeterpunten werd met name aangegeven graag de mogelijkheid te hebben om de Tozo aanvraag online in te kunnen dienen.

TOZO PLUS

Naast de standaard Tozo taken als het bieden van inkomensondersteuning en het verstrekken van leningen, biedt Avres vanaf november 2020 zelfstandigen een gratis adviesgesprek aan. Dit kan een adviesgesprek zijn gericht op de aanpak van (dreigende) financiële problemen of een gesprek in het kader van omscholing of heroriëntatie. Ten aanzien van de advisering omtrent heroriëntatie op de arbeidsmarkt zal worden samengewerkt met het Leerwerkloket. Het Leerwerkloket biedt de ondernemers de mogelijkheid tot een gratis adviesgesprek gericht op loopbaanoriëntatie. Door deze preventieve aanpak kunnen financiële problemen en instroom in de bijstand van ondernemers worden voorkomen.

4.1.2 Tijdelijk individueel maatwerkbudget omscholing zelfstandigen

Juist tijdens een economische neergang is scholing en ontwikkeling belangrijk. Structurele veranderingen op de arbeidsmarkt kennen vaak een hoger tempo tijdens een crisis, waardoor de noodzaak voor (om-)scholing en het leren van nieuwe vaardigheden toeneemt om nieuw werk te kunnen vinden. Daarom zal het kabinet vanaf 2021 investeren in doelgerichte ondersteuning, begeleiding en scholing. Zoals al aangegeven krijgen gemeenten in dat kader volgend jaar verplichtingen vanuit het Rijk. Mede aan de hand van de uitkomst van enquêtes onder zelfstandigen blijkt dat de ondervraagde zelfstandigen ondersteuning op dit vlak zeer op prijs stellen.

NL leert door

Het kabinet is dit jaar gestart met de regeling “NL leert door” om mensen te ondersteunen in heroriëntatie op de arbeidsmarkt en omscholing. De kosteloze ontwikkeladviezen die het kabinet vanaf augustus 2020 beschikbaar stelde heeft in september het maximum aantal inschrijvingen al bereikt. Dit betekent dat mensen nu niet meer in aanmerking kunnen komen voor deze regeling. Naar verwachting kunnen mensen pas eind 2020/begin 2021 weer een aanvraag indienen ook dan zal pas het budget voor omscholing beschikbaar zijn.

Ten aanzien van omscholing hebben zich reeds proactieve ondernemers gemeld met het verzoek om kosten voor omscholing te voldoen. Avres stelt voor om niet te wachten tot er meer duidelijkheid is omtrent omscholingsmogelijkheden in 2021, maar proactieve ondernemers vanuit de Tozo helpdesk (en straks vanuit het adviespunt zelfstandigen) nu al te ondersteunen in hun omscholingsbehoefte. Aanvragen tot vergoeding van omscholingskosten worden individueel beoordeeld. Hiermee kan worden voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de bijstand.

TIJDELIJK MAATWERKBUDGET OMSCHOLING ZELFSTANDIGEN

Als voorloper op de belofte van het kabinet om zelfstandigen te ondersteunen in omscholing wordt er door Avres een tijdelijk maatwerkbudget voor omscholing ingezet. Alle aanvragen worden individueel beoordeeld. Ten aanzien van de inzet van deze gelden kunnen aan de aanvrager voorwaarden worden opgelegd. Ook deze worden individueel bepaald.

4.1.3 Adviespunt zelfstandigen

Zelfstandigen hebben nu grotendeels nog ondersteuning van rijksregelingen. Zodra de rijksregelingen stoppen zal dit leiden tot een flinke toename aan reguliere Bbz-aanvragen (naast toestroom aan aanvragen bijstand en IOAW/IOAZ). Ook voor corona was er sprake van financiële problemen bij zelfstandigen. Avres onderzocht daarom al eerder de mogelijkheden om zelfstandigen met de aanpak van schulden te gaan ondersteunen. De Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) ziet het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) nu nog als voorliggende voorziening maar deze is niet altijd toereikend. Denk hierbij aan de gevallen waarbij er geen Bbz mogelijk is omdat er sprake is van een partner met een te hoog inkomen of een niet levensvatbaar bedrijf. De Wgs zal per 1 januari 2021 op dit punt worden aangescherpt. Zelfstandigen gaan onder de brede toegang tot schulddienstverlening behoren en gemeenten krijgen hiermee een verplichting om ook schulddienstverlening aan zelfstandigen aan te bieden.

Situatie voor corona

Het aantal Bbz aanvragen dat in behandeling werd genomen lag voor corona gemiddeld rond de 45 per jaar. Een aantal dat niet te vergelijken is met de enorm hoge aantallen die Avres nu afhandelt in het kader van de Tozo regeling. Naar verwachting zal, zodra de Tozo regeling eindigt, het aantal reguliere Bbz aanvragen enorm stijgen. Ook wordt er een forse toename verwacht van aanvragen schulddienstverlening door zelfstandigen. Uit een eerder door Avres gestarte pilot blijkt dat deze dienstverlening veel complexer en dus arbeidsintensiever is dan schulddienstverlening aan reguliere klanten. De Bbz ondersteuning zoals deze voor corona was ingericht, zal niet meer voldoen in de nieuwe situatie. Het Rijk heeft toegezegd om gemeenten hierin financieel te gaan ondersteunen als de rijksregelingen zoals de Tozo wegvallen. Avres ziet kansen door het realiseren van een specifiek adviespunt voor zelfstandigen. Een adviespunt zelfstandigen heeft de volgende voordelen:

- Eén duidelijke toegang waar zelfstandigen terecht kunnen per 1 januari 2021.
- Eén laagdrempelig loket waar zowel de expertise op het gebied van de Bbz als schulddienstverlening aan zelfstandigen wordt gebundeld. Op deze wijze ontstaat ook meer gedeelde kennis over de uitkerings- en kredietmogelijkheden die de Bbz biedt en de mogelijkheden van de schulddienstverlening aan (ex)-zelfstandigen. De (ex) zelfstandige kan zo beter worden geïnformeerd en zal minder snel afhaken.

Het adviespunt is er op gericht om via een laagdrempelige toegang de te verwachten toestroom aan Bbz aanvragen in goede banen te kunnen gaan leiden in combinatie met het bieden van schulddienstverlening aan deze doelgroep. Daarnaast is het doel te voorzien in een goede informatievoorziening over onder andere beschikbare regelingen en advisering over heroriëntatie op de arbeidsmarkt.

Uitsluiting

Het adviespunt voor zelfstandigen sluit in beginsel geen zelfstandigen van dienstverlening uit. Afhankelijk van de situatie zal gekeken worden welke dienstverlening er vanuit de Bbz dan wel vanuit de Wgs mogelijk is. Wel kan de dienstverlening zich beperken tot het geven van informatie en advies omdat er vanuit de wet of regelgeving bijvoorbeeld geen mogelijkheden zijn voor een uitkering, kredietverlening of minnelijk traject schulddienstverlening.

Inzet externe expertise:

Het adviespunt beoordeelt de inzet van externe expertise. Dit kan bijvoorbeeld de inzet van een boekhouder zijn omdat een geordende boekhouding nodig is om een traject te kunnen starten. In de gevallen waar het afronden van de boekhouding een probleem oplevert (bijvoorbeeld omdat de zelfstandige de kosten hiervan niet kan betalen) zal Avres de kosten van boekhoudfaciliteiten gaan voldoen. Een onderzoek naar de levensvatbaarheid van het bedrijf kan nodig zijn. Avres vergoed deze kosten nu al maar we zullen te maken gaan krijgen met een stijging. Voor zelfstandigen die niet in aanmerking komen voor Bbz worden mogelijke alternatieven besproken, teneinde met behoud van de onderneming, uit de financiële problemen te komen. Dit kan bijvoorbeeld de inzet van een externe financiële specialist zijn of inkoop van een schulddienstverleningstraject bij een externe organisatie die hierin is gespecialiseerd (denk aan de inzet van bijvoorbeeld Zuidweg & Partners).

ADVIESPUNT ZELFSTANDIGEN

Realisatie van een adviespunt zelfstandigen per 1 januari 2021. De Tozo helpdesk blijft tot 1 januari 2021 operationeel daarna worden de Tozo werkzaamheden ondergebracht in het adviespunt. In de periode na 1 januari 2021 zijn er nog steeds Tozo gerelateerde werkzaamheden, denk hierbij aan het afhandelen van nieuwe aanvragen, het verwerken van inkomsten, aanpassen gegevens, handhaving enz.. De medewerkers van de Tozo helpdesk zullen het adviespunt in het eerste halfjaar bijstaan waar nodig.

Taken adviespunt:

- Verstrekken van algemene informatie aan zelfstandigen
- Geven van vrijblijvende adviesgesprekken
- Intakes en afhandelen aanvragen Tijdelijke inkomensondersteuning
- Intakes en afhandelen aanvragen Bbz inkomensondersteuning en bedrijfskrediet
- Ondersteunen ondernemers met de aanpak van schulden (inzet trajecten)
- Beoordelen noodzaak inzet externe partijen
- Het uitvoeren van bestandsbeheer
- Inzet op naamsbekendheid/PR

5.ONTWIKKELINGEN en effect op uitstroom

Ongeacht de inzet om instroom te beperken zullen we de komende periode te maken krijgen met een toename aan bijstandsgerechtigden. Het doel is en blijft om mensen zo snel als mogelijk duurzaam richting werk te krijgen. Avres biedt hiervoor reeds een breed aanbod aan re-integratie en participatiemogelijkheden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan initiatieven als WIJIJ maar ook aan de mogelijkheid tot re-integreren bij ons eigen Leer-werkbedrijf.

5.1 IN DE BIJSTAND DOOR CORONA

Avres is in juni 2020 gestart met de zogenaamde verkorte route. Deze aanpak is specifiek voor mensen die nauwelijks afstand hebben tot de arbeidsmarkt maar bijvoorbeeld door corona hun baan zijn kwijtgeraakt. Doel van het project is om mensen snel te bemiddelen naar werk.

VERKORTE ROUTE

De korte route houdt in dat mensen in twee weken tijd vier dagen een training volgen waarbij zij kennismaken met arbeidsmarktoriëntatie, netwerken, het gebruik van LinkedIn en ondersteund kunnen worden tot het opstellen van een goed curriculum vitae en een motivatiebrief. Ook krijgen zij een sollicitatietraining aangeboden. Inmiddels zijn er drie trainingen gestart.

5.2 SIMPEL SWITCHEN

Volledige uitstroom naar werk is en blijft ons doel maar soms is dat (nog) niet mogelijk. Door in te zetten op deeltijd/parttime werk, behouden mensen hun werkfitte status. Zo kunnen zij vanuit parttime werk wellicht doorgroeien naar fulltime werk en kan er alsnog volledige uitstroom worden gerealiseerd. De coronacrisis kan de angst bij mensen vergroten om zekerheden te verliezen. Als mensen in de bijstand terecht komen, krijgen zij te maken met nieuwe regels en wetten en gaan er bijvoorbeeld andere toeslagen gelden. Gaan zij (gedeeltelijk) weer aan het werk dan krijgen zij wederom te maken met wijzigingen dat kan leiden tot financiële instabiliteit. Dit kan drempels opwerpen voor mensen om zowel parttime als fulltime, aan de slag te gaan. Het ministerie van SZW is samen met Divosa gestart met het project Sijmpel Switchen om deze drempels weg te nemen. Met Sijmpel Switchen worden er een aantal sporen gevolgd:

1. Mensen moeten makkelijker vanuit de uitkering kunnen gaan werken en weer terug kunnen vallen als het werk (tijdelijk) niet lukt.
2. Beter inzicht in financiële gevolgen van aan het werk gaan.
3. Meedoen op de best passende plek.
4. Continuïteit in begeleiding en meer integrale ondersteuning.
5. Efficiëntere afhandeling van aanvragen levensonderhoud.

Avres zal de komende periode onderzoeken welke instrumenten op dit vlak ter ondersteuning kunnen worden ingezet.

5.3 OPSTAPBANEN

Een gevolg van de coronacrisis kan zijn dat werkgevers zeer terughoudend zijn ten aanzien van het in dienst nemen van mensen uit de bijstand, ook als deze mensen volledig werkfit zijn. Als deze mensen langdurig in de bijstand komen zal dit een nadelig effect hebben op hun werkfitheid. Dit moeten we voorkomen. Een mogelijkheid is, mits Avres passend werk voor deze mensen voorhanden heeft, hen tijdelijk in dienst te nemen in een Opstapbaan. Op deze wijze blijven mensen werkfit en behouden zij aansluiting met de arbeidsmarkt. Als de economie aantrekt zullen deze mensen sneller geplaatst kunnen worden bij reguliere werkgevers.

5.4 GEZONDHEID

Niet alleen de fysieke maar ook de mentale gezondheid van mensen kan tijdens de coronacrisis flink onder druk komen te staan. Omdat onze doelgroep vaak al problemen heeft op meerdere leefgebieden, lopen onze klanten hierop een verhoogd risico.

Avres zet reeds in op gezondheid. Naast aansluiting bij het initiatief "Positieve gezondheid" als onderdeel van de nieuwe Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024, biedt zij al langere tijd het programma "Bewegen werkt" aan. Het ondernemen van activiteiten is niet alleen goed voor de gezondheid maar voorkomt ook dat mensen zich eenzaam voelen.

VITALITEITSPROGRAMMA

Door de coronacrisis is de mobiliteit voor veel mensen beperkt en is het lastig om in groepsverband trainingen te organiseren. Dit terwijl we juist nu te maken hebben met nieuwe doelgroepen en meer mensen voor wie de inzet op coaching en sociaal contact erg belangrijk kan zijn..

Ondanks dat veel sociale activiteiten in deze periode niet kunnen plaatsvinden zijn er zeker mogelijkheden om in te zetten op een goede gezondheid. Avres biedt al langer vitaliteitsprogramma's aan in samenwerking met de organisatie BewegenWerkt. Deze programma's hebben als doel om mensen "letterlijk en figuurlijk" in beweging te zetten. Avres gaat samen met BewegenWerkt deze vitaliteitsprogramma's online aanbieden. Naast de doelgroep die we nu reeds het vitaliteitsprogramma aanbieden (de groep met een afstand tot de arbeidsmarkt) worden vitaliteitsprogramma's voor nieuwe doelgroepen ontwikkeld (denk hierbij aan jongeren en nieuwe instroom).

5.5 JONGEREN

Uit de eerste analyses (zowel landelijk als regionaal) blijkt dat naast zelfstandigen, jongeren vanuit economisch oogpunt, het hardst worden getroffen door corona. Volgens het CBS heeft de doelgroep jongeren te maken met de grootste economische terugval sinds 2003. Het gevolg is een verdrievoudiging van het aantal jongeren tussen de 15 en 25 jaar met een WW uitkering sinds het begin van de coronacrisis. De positie van jongeren was ook voor corona niet sterk². Dit door ontstane onzekerheid op de arbeidsmarkt door de wildgroei aan flexwerk en het leenstelsel (studiefinanciering). Naar verwachting zullen jongeren door de gevolgen van corona veel sneller in de schulden raken dan voorheen.

De meest kwetsbare jongeren zijn jongeren zonder startkwalificatie, vroegtijdig schoolverlaters en jongeren met een minimaal opleidingsniveau. Zij zijn met name degenen die werken op basis van flex- of tijdelijke contracten. Daarnaast werken zij vaak in sectoren die het hardst getroffen zijn door corona; de horeca en de detailhandel. Dit probleem vereist een gerichte landelijke crisisaanpak om jeugdwerkloosheid te bestrijden. Het Rijk zet in het derde steun en herstelpakket fors in op de ondersteuning en begeleiding van jongeren richting werk. Als voorloper op de maatregelen die het kabinet zal gaan inzetten om jongeren te helpen ziet Avres nu al mogelijkheden om jongeren te ondersteunen door gebruik te maken van het reeds bestaande dienstverleningsaanbod en dit mede uit te breiden.

5.5.1 Inzetten op reeds bestaand aanbod

Avres biedt al lange tijd specifieke dienstverlening aan jongeren gericht op begeleiding naar werk (vanuit de Participatiewet). De jongerencoaches van Avres helpen jongeren bij het vinden van werk waarbij gebruikt wordt van reeds bestaande initiatieven als WIJJIJ, Matchmakers, het Leerwerkloket, Sity Academy en School en bedrijf. Deze initiatieven en samenwerkingen zullen verder worden benut om in te spelen op de aanpak van de problematiek onder jongeren. Partijen zijn reeds in gesprek om de gevolgen van corona in kaart te brengen en te onderzoeken hoe we elkaar hierin kunnen versterken.

5.5.2 Pro-vso en vroegtijdig schoolverlaters

Voor kwetsbare jongeren heeft Avres de volgende dienstverlening:

Pro-vso aanpak: De Pro-vso aanpak richt zich op schoolverlaters na afloop van de schoolperiode. De kern van deze aanpak is dat wij de begeleiding al starten in de laatste schoolmaanden. Samen met de leerling en de school wordt in deze periode gezocht naar een passende plek en financiering. Het betreft hier een zogenaamde sluitende aanpak, zodat jongeren na afloop van school niet tussen "wal en schip" vallen en mogelijk in de bijstand terechtkomen. Binnenkort start een samenwerking met Internationale Schakel Klassen (ISK) waarbij jonge statushouders in deze aanpak worden meegenomen.

² SER rapportage "Kansen en belemmeringen van jongeren 2019"

Matchmakers: onze matchmakers benaderen (outreaching) vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie die uit beeld zijn. Uit onderzoek blijkt dat jongeren zonder startkwalificatie vroeg of later in hun loopbaan minder kansen hebben op de arbeidsmarkt of naar werk. Er wordt daarom als eerste getracht om jongeren weer naar school te laten gaan. Lukt dat niet dan wordt gekeken naar mogelijkheden om bijvoorbeeld met behulp van loonkostensubsidie en jobcoaching jongeren aan het werk te krijgen. De matchmakers werken op basis van een samenwerking met het Regionaal Meld-Coördinatiepunt (RMC).

5.5.3 Aanpak financiële problemen jongeren

Het aantal jongeren dat risico loopt op financiële problemen zal door corona toenemen. Het bereiken en benaderen van jongeren vraagt om een specifieke aanpak. Uit onderzoek blijkt dat een benadering die gericht is op het gebruik van social media en outreachend werken voor deze doelgroep het meest effect heeft.

FINANCIEEL JONGERENCOACH

Een consulent schulddienstverlening zal worden getraind in het specifiek benaderen en begeleiden van jongeren in de aanpak van (dreigende) schulden. Hierbij is ook aandacht voor de aanpak van laaggeletterdheid onder jongeren. De financiële jongerencoach bezit de vaardigheden voor outreachend werken en heeft korte lijnen met de jongerencoaches van Avres. Op deze manier kan er snel geschakeld worden tussen de aanpak van de financiële problemen en het vinden van werk. Daarnaast zijn er korte lijnen met de jongerenwerkers in de regio. De financieel jongerencoach start zo vroeg mogelijk doch in ieder geval voor 1 januari 2021.

5.5.4. Startersbeurzen jongeren

Jongeren bemiddelen naar werk wordt één van de belangrijkste pijlers. Avres stelt ook hier voor niet te wachten tot het Rijk met maatregelen komt, maar wil al in gaan zetten op het begeleiden van jongeren naar werk. Voor gediplomeerde jongeren kan het nu moeilijk zijn een baan te vinden. Uit een inventarisatie blijkt dat wij potentiële jongeren in beeld hebben die aan de hand van een startersbeurs geplaatst kunnen worden bij werkgevers.

STARTERSBEURS JONGEREN

Met een startersbeurs financiert Avres een leerwerkplek bij een bedrijf voor zes maanden. De startersbeurs biedt zowel kansen aan jongeren als aan werkgevers. Jongeren kunnen zes maanden werkervaring op doen op de arbeidsmarkt en daarmee kansen op de arbeidsmarkt vergroten en verbeteren. Voor de werkgever is de startersbeurs interessant daar zij jongeren tegen lage kosten kunnen betrekken bij hun organisatie.

De werkgever betaalt de starter een vergoeding van 500 euro netto per maand inclusief vakantiegeld. Daarnaast reserveert de werkgever voor iedere maand dat de starter werkzaam is geweest, een bedrag van € 100 euro. Dit spaartegoed kan de starter na zijn of haar werkzaamheden inzetten voor scholing, een aanvullende opleiding, cursus of certificeringstraject. De werkgever ontvangt van Avres een bijdrage in de begeleidingskosten van € 500 euro per maand waardoor de kosten voor de werkgever minimaal zijn.

5.5.5 Inzet meer bekendheid ondersteuning voor jongeren

Het ministerie van SZW en OCW heeft in het kader van de aanpak Jeugdwerkloosheid een onderzoek verricht naar bereiken en activeren van zowel schoolgaande als werkzoekende jongeren. Hieruit blijkt dat het bereiken en activeren van jongeren om een specifiek aanpak vraagt ³.

JONGERENPAGINA WEBSITE AVRES

Om de dienstverlening voor jongeren toegankelijker te maken zet Avres in op een speciale jongerenpagina op haar website. Op deze pagina vinden jongeren brede informatie over ondersteuning naar werk, de aanpak van financiële problemen maar ook links naar andere initiatieven voor jongeren in de regio.

5.6 STATUSHOUDERS

De crisis zal een negatieve weerslag hebben op de positionering van statushouders op de arbeidsmarkt. Door de ruimere arbeidsmarkt is er meer aanbod aan werknemers. Door veelal gebrek aan taal, opleiding en werknemersvaardigheden zal de kans op het vinden van een baan voor deze doelgroep de komende tijd extra worden bemoeilijkt. Initiatieven als Behouden Vaart zullen, rekening houdend met corona maatregelen, zoveel mogelijk doorgang vinden. Daarnaast zet Avres in op nieuwe initiatieven die kansen kunnen creëren voor deze doelgroep.

5.6.1 Aan de slag in de zorg

Door corona zijn er in de zorg veel meer mensen nodig en daarnaast is er een groep anderstaligen op zoek naar werk. Het succesvol toe leiden van anderstaligen naar werk in de zorg vraagt om een specifieke aanpak. Avres rolt vanuit de DOE-agenda in dit kader twee projecten uit: Aandachtbanen in de zorg & ontwikkelplekken in de zorg vanaf MBO 2 niveau.

TRAJECTEN AAN DE SLAG IN DE ZORG

Aandachtbanen - MBO 1 niveau: Deelnemers worden opgeleid voor een 'aandachtbaan' in een zorgorganisatie. De basisopleiding (Entree opleiding) voor het uitvoeren van aandachtbanen heeft drie profielen: zorg, horeca en schoonmaak. Het project start met een leer/werk basisopleiding "assistent dienstverlening & zorg" door Avres i.s.m. het Da Vinci College en zorgverleners. Start voorjaar 2021.

Ontwikkelplekken in de zorg vanaf MBO 2 niveau: Vanwege de personeelstekorten in de (ouderen)zorg worden ontwikkelplekken gecreëerd voor mensen met een uitkering. (samenwerking stichting Samendoen, UWV, Avres, zorgaanbieders). Het project "aandachtbanen" wordt waar mogelijk verbonden met het project "ontwikkelplekken in de zorg". Start voorjaar 2021.

³ Onderzoek IZI Solutions Do's en Dont's voor het bereiken van jongeren:
https://www.inlichtingenbureau.nl/Portals/0/IZI_Solutions_Bereiken_en_Activeren_van_Jongeren%20%2800000003%29%20%281%29.pdf

5.6.2 Wet inburgering

Op 1 juli 2021 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. Deze wet heeft onder andere als doel om de kansen op de arbeidsmarkt voor statushouders te vergroten. In het nieuwe stelsel geldt een hogere norm voor het taalniveau en worden taallessen gecombineerd met (vrijwilligers)werk of stage. Voor jonge inburgeraars is er een andere route. Zij krijgen intensieve taallessen en volgen tegelijkertijd vakken als rekenen, Engels en leervaardigheden. In gemiddeld anderhalf jaar ronden zij de inburgering af en stromen zij het vervolgonderwijs in. Tot slot is er een kleine groep inburgeraars voor wie deze twee routes allebei niet haalbaar zijn. Zij gaan in het nieuwe stelsel meer tijd besteden aan het leren van de taal, zelfredzaamheid en participatie in de samenleving. Ook zij sluiten in het nieuwe stelsel hun inburgering af met een certificaat. In het nieuwe stelsel worden geen ontheffingen op basis van aantoonbaar geleverde inspanningen meer verleend. Naast de taaltrajecten gaan alle inburgeraars actiever kennismaken met de lokale arbeidsmarkt. Avres ondersteunt de gemeenten qua het vormen van beleid omtrent de implementatie van de nieuwe wet in onze regio.

Reeds gestarte projecten/pilots

Er zijn reeds projecten, pilots en initiatieven gestart die statushouders ondersteunen om de taal te verbeteren en de positie op de arbeidsmarkt te vergroten. Denk hierbij aan:

- De Taalsnelweg naar werk: In een zeer intensief traject van vier maanden leren deelnemers de Nederlandse taal te verbeteren en worden zij door Avres begeleid naar de arbeidsmarkt.
- Het Toekomstboek: Een programma voor taal en participatie voor inburgeraars, waarin de motivatie van de deelnemers centraal staat.
- Inzet sleutelpersonen: Bij Avres zijn twee sleutelpersonen werkzaam, afkomstig uit Syrië en Eritrea. De inzet van sleutelpersonen leidt tot een groter bereik van statushouders, tot het sneller doorgronden van problemen en het vinden van passende oplossingen voor deze doelgroep. De sleutelpersonen coachen, adviseren, geven trainingen en voorlichtingen en coachen statushouders.
- Empowerment, taal en beweegprogramma's voor statushouders: De praktijk laat zien dat er een hiaat is tussen de inburgering en de arbeidsmarkt. Vaak blijkt het Nederlandse taalniveau nog niet voldoende om zelfstandig werk uit te kunnen voeren en is extra taalondersteuning noodzakelijk (met name gericht op vaktaal). Door het inzetten van empowerment en beweegprogramma's worden klanten meer bewust van hun mogelijkheden en competenties en zijn zij daardoor beter voorbereid op de arbeidsmarkt.

Statushouders en financieel ontzorgen

Statushouders lopen een hoger risico ten aanzien van het krijgen van financiële problemen. Gemeenten krijgen op dit vlak een belangrijke rol. Gemeenten gaan per 1 juli 2021 voor deze groep de eerste zes maanden de huur, zorgverzekering en rekeningen voor gas, water en licht vanuit de bijstandsuitkering betalen. Deze begeleiding zorgt voor meer rust en stabiliteit bij het begin van de inburgering en vermindert de kans op financiële problemen.

Toestroom statushouders: De regio AV loopt achter met haar taakstelling vestiging statushouders. Zodra de taakstelling wordt ingelopen zullen we dit terugzien in de instroomcijfers.

TAKEN VANUIT DE NIEUWE WET INBURGERING

Avres zal een belangrijke taak gaan vervullen ten aanzien van de gemeentelijke uitvoering van de Wet inburgering. Avres informeert het bestuur in november 2020 nader over de werkwijze en over de financiële dekking aangaande dit onderwerp.

5.7 CLIENTEN MET EEN GROTE AFSTAND TOT DE ARBEIDSMARKT

Voor mensen die al lange tijd in de bijstand zitten geldt eigenlijk hetzelfde als voor veel statushouders. Hun grote afstand tot de arbeidsmarkt zal het moeilijker maken om aan de slag te kunnen gaan. Het is belangrijk om deze doelgroep niet uit het oog te verliezen. Door corona en de moeilijke economische periode die voor ons ligt, bestaat de kans dat mensen die al langer in de bijstand zitten, maar wel ontwikkelpotentieel hebben zich somberder gaan voelen en weinig perspectief meer zien. Hierdoor kunnen problemen toenemen. Het is zaak om hen, samen met ketenpartners, in beeld te houden en te laten participeren in de samenleving. Immers na elke crisis komt ook weer een periode van economische bloei. Gezien de meer structurele trends als vergrijzing en het tekort aan vakmensen zullen mensen later hard nodig zijn. Het onderhouden en blijven ontwikkelen van deze groep moet een belangrijk speerpunt zijn. Niet alleen van Avres maar ook van alle ketenpartners. Alleen zo voorkomen we dat problemen in de crisis niet verergeren en we in een later stadium gebruik kunnen maken van dit potentieel. De reeds bestaande aanpak “Iedereen doet mee” sluit hierop aan.

5.7.1 In beeld bij Avres

Avres is dit voorjaar gestart met de pilot “In beeld bij Avres” in samenwerking met de organisatie Anderswerkt in Vijfheerenlanden-Vianen. Na evaluatie wordt onderzocht hoe deze aanpak kan worden uitgerold in de gehele regio.

IN BEELD BIJ AVRES

De aanpak bestaat uit een combinatie van individuele gesprekken en activeringsbijeenkomsten gericht op mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Hieruit vloeit een persoonlijke evaluatie voort en een persoonlijk plan. De gesprekken en activiteiten vinden plaats op locaties in de wijk waarbij aansluiting wordt gezocht met de lokale (welzijns)partijen om laagdrempelige participatie te bevorderen.

5.7.2 Arbeidsparticipatie voor mensen met psychische aandoeningen

Corona zal voor veel mensen leiden tot extra mentale druk en kan psychische aandoeningen versterken. Avres werkt samen met het UWV en Yulius GGZ aan een betere samenwerking tussen instanties zodat mensen met psychische aandoeningen beter en effectiever kunnen worden ondersteund bij arbeidsparticipatie. Ook jongeren hebben hierbij de aandacht. Eén van de uitkomsten die wordt beoogd is de inzet van Individuele Plaatsing en Steun (IPS) trainingen voor mensen met een UWV uitkering of een uitkering van Avres.

INDIVIDUELE PLAATSING EN STEUN (IPS) TRAJECTEN

Dit najaar wordt gestart met de trainingen Individuele Plaatsing en Steun (IPS). Dit is een training gericht op brede toegankelijkheid en snelle acties richting het vinden van een baan. De arbeidswensen van de cliënt staan centraal, langdurige ondersteuning en de IPS worden geïntegreerd in de behandeling.

6. TOENAME FINANCIËLE PROBLEMATIEK

De ene inwoner heeft op dit moment meer last van de gevolgen van de coronacrisis dan de ander. Momenteel bestaat de zwaarst getroffen groep uit mensen die door corona hun baan hebben verloren en zelfstandigen die te maken hebben gekregen met geen of veel minder inkomsten. De aanpak van financiële problemen bij de groep zelfstandigen en jongeren zijn in dit plan al aan de orde gekomen. Maar ook andere mensen zullen door corona in de financiële problemen terecht gaan komen. Uiteindelijk zal iedereen de financiële gevolgen in zijn of haar portemonnee gaan voelen.

Naar verwachting zal het aantal mensen met problematische schulden fors toenemen. Met het "Actieplan Brede Schuldetaanpak" neemt het Rijk maatregelen. Gemeenten krijgen extra middelen voor de inzet op een efficiëntere en snellere dienstverlening en het verstrekken van bijzondere bijstand. Een belangrijk onderdeel van het plan betreft het opzetten van een waarborgfonds (start 2021) waardoor mensen sneller geholpen kunnen worden met het aflossen van hun schulden. Ook zullen er andere landelijke initiatieven starten om mensen sneller en efficiënter te kunnen helpen. Avres zal hierbij zoveel mogelijk aansluiting zoeken.

6.1 EFFECTEN OP REGULIERE SCHULDDIENSTVERLENING

Ondanks de corona crisis ziet Avres op dit moment nog geen enorme toename van het aantal hulpvragen schulddienstverlening. Ook landelijk is nog geen toename waarneembaar. Vermoedelijk ligt dit ook aan een milder incassobeleid en mogelijkheden tot uitstel van betalingen zoals gemeentelijke belastingen. Naar verwachting zal het echter niet lang duren voordat de gevolgen van corona zichtbaar worden. Het aantal hulpvragen schulddienstverlening wordt meegenomen in de analyse die Avres maandelijks aan het bestuur overlegt (zie 3.2. analyse).

Avres werkt reeds nauw samen met het voorliggend veld en sociale teams ter bestrijding van armoede en schulden. Ondanks dat medewerkers van organisaties elkaar door corona niet fysiek kunnen treffen zal er op worden ingezet om de samenwerking met andere partijen als sociale teams, welzijnsorganisaties en thuisadministratie organisaties zo goed mogelijk te blijven onderhouden.

6.2 INZET OP VROEGSIGNALERING

Per 1 januari 2021 wijzigt de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en krijgen gemeenten een taak in vroegsignalering. Onder vroegsignalering wordt verstaan het in een zo vroeg mogelijk stadium in beeld brengen van huishoudens met een hoog risico op financiële problemen. Hierbij worden signalen op huishoudniveau als basis gebruikt waarbij outreachend hulp wordt geboden om bestaande problemen vroegtijdig op te lossen.

INZET OP VROEGSIGNALERING

Avres voert de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening uit. In dit kader is Avres op dit moment bezig om het proces (waaronder ICT ondersteuning) aangaande de inzet op vroegsignalering vorm te geven. Avres informeert het bestuur in een later stadium nader over de werkwijze en financiering aangaande dit onderwerp per 1 januari 2021.

7. KANSEN

Niet alle sectoren worden getroffen door corona. Er is een positieve ontwikkeling waarneembaar in de sectoren gericht op de zorg, land en tuinbouw, logistieke sector (distributie/pakketbezorging), ICT (inzet op livestreams), schoonmaak enz.. Ook heeft corona en het daaraan gerelateerde veelal verplichte thuiswerken, de manier waarop we werken blijvend veranderd. Verwacht wordt dat veel organisaties zullen vasthouden aan thuiswerken. Dit kan kansen bieden voor onze doelgroep bijstandsgerechtigden (met name de groep alleenstaande ouders met jonge kinderen) omdat logistieke problemen zo kunnen worden opgelost. Het inzichtelijk krijgen in nieuwe mogelijkheden bij werkgevers kan helpen bijstandsgerechtigden sneller en beter met werkgevers te matchen. Avres volgt de ontwikkelingen op de voet en probeert hier snel en adequaat op in te spelen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de maandelijkse cijfers arbeidsmarktinformatie van het UWV.

7.1 ONTWIKKELINGEN IN DE REGIO AV

Ondanks dat ook onze regio getroffen wordt door de coronacrisis is er sprake van een aantal ontwikkelingen die van positieve invloed kunnen zijn op de werkgelegenheid in onze regio.

Regionale Energiestrategie Alblasserwaard (RES): Gemeente Gorinchem en Molenlanden werken samen aan de Regionale Energiestrategie Alblasserwaard (RET). Doelstellingen zijn om energie te besparen en energieverbruik te verkrijgen via natuurlijke bronnen. Het overgaan op het gebruik van wind en zonne-energie is hier onderdeel van. De vraag naar geschikt technisch personeel zal in dit kader toenemen. Vanuit de DOE-agenda is deze zomer de SITY Academy opgericht. Deze academie is een samenwerking tussen het Da Vinci College, Avres, School en Bedrijf en Stichting Behouden Vaart. SITY Academy biedt korte en praktijkgerichte opleidingstrajecten. Inmiddels hebben de eerste groepen deelnemers een korte leergang installatie zonnepanelen gevolgd zodat er straks voldoende personeel in de regio voor dit werk beschikbaar is. SITY Academy, die zich nu nog richt op de technische sector, kan worden uitgebreid naar andere sectoren zoals de sector Zorg en Welzijn. Een bredere basis voor de academie qua opleidingsaanbod past bij de nieuwe vraagbehoefte van de arbeidsmarkt en kan op den duur bijdragen tot een toekomstbestendige arbeidsmarktinfrastructuur.

Komst van der Valk Hotel, realisatie RIBC nieuw Gilde College en verbreding A27 en A15: Binnenkort start de bouw van het van der Valk Hotel in Gorinchem. Naast het hotel zal er een casino en een Imax 4D-bioscoop worden gerealiseerd. Ook wordt een leerpark/beroepencampus RIBC aan de Hoefslag in Gorinchem gebouwd met hieraan gerelateerd de bouw van het Gilde Vakcollege Techniek. Voor 2022 staat de verbreding van de A27 en A15 op de planning. Gemeenten kunnen een belangrijke rol spelen om bijvoorbeeld middels de inzet van Social Return on Investment, baankansen te creëren.

7.2 ONDERSTEUNING WERKGEVERS

Omdat het juist in deze tijd ontzettend belangrijk is om mensen snel naar nieuw werk te helpen en werkgevers hierin te ondersteunen is het ministerie van SZW gestart met de campagne 'Werkgevers anno nu'. Doel van de campagne is om in deze coronaperiode alle Werkgeversservicepunten nog beter herkenbaar, vindbaar en bereikbaar voor werkgevers te laten zijn. Het Werkgeversservicepunt AV ondersteunt werkgevers in de regio AV bij arbeidsmaatschappelijke vraagstukken maar biedt nu ook extra ondersteuning op het gebied van onder andere informatievoorziening ten aanzien van de diverse beschikbare inkomensondersteunende regelingen voor werkgevers.

8. TOT SLOT

Medewerkers van Avres staan klaar om cliënten de komende periode zo goed als mogelijk te ondersteunen. Landelijke ontwikkelingen zoals Simpel Switchen maar ook doorontwikkeling op het gebied van onze digitale dienstverlening en de invoering van ons klantvolgsysteem CompetenSYS helpen ons hierbij. Ook hierin zal verder worden geïnvesteerd.

Daarnaast blijven we inzetten op een goede bereikbaarheid voor onze klanten. Inwoners kunnen nog steeds langskomen bij het Klantcontact centrum (KCC) op het Werkplein in Gorinchem en ook onze telefoondiensten waaronder de Helpdesk voor zelfstandigen blijven (net zoals met de eerste lockdown) operationeel. Indien nodig wordt hierin opgeschaald. Het goed bereikbaar zijn is essentieel, omdat gebleken is dat inwoners door deze onzekere tijden meer dan ooit behoefte hebben aan informatie. Uiteraard nemen medewerkers van Avres bij het ontvangen van cliënten de coronamaatregelen in acht.

De periode waarin wij ons bevinden is door de opkomende tweede coronagolf zorgelijk. Met dit actieplan kan niet worden voorkomen dat mensen in de problemen komen. Wel speelt dit actieplan in op een vroegtijdige ondersteuning van de aanpak van de problematiek. Niet door alleen te acteren maar door samen met andere partijen zoals gemeenten, het UWV en onze andere sociale partners de krachten te bundelen. De intensivering van samenwerking met het UWV, het Leerwerkloket en School en Bedrijf zijn hierin al mooie voorbeelden. Want zoals op de voorzijde van dit actieplan staat vermeld, ieder van ons kan een verschil maken maar alleen samen zorgen we echt voor verandering.

Let's restart,
Avres is alvast begonnen...

AFKORTINGENLIJST/LIJST MET UITLEG NAAR VERWIJZINGEN

Behouden Vaart:	Stichting Behouden Vaart is gericht op het vergroten van werknemersvaardigheden van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt met name in de technische sector.
BewegenWerkt:	BewegenWerkt is een programma gericht op het lichamelijker fitter en mentaal sterker maken van mensen om arbeidskansen te vergroten.
Bbz:	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen. Deze regeling kan starters en gevestigde ondernemers in bijzondere financiële omstandigheden ondersteuning bieden bij de voortzetting van het bedrijf. De Bbz wordt uitgevoerd door Avres.
CBS:	Centraal Bureau voor de Statistiek.
DOE-Agenda:	Actieplan van de arbeidsmarktregio Gorinchem met als doel om mensen weer aan het werk te krijgen. Het actieplan wordt gesubsidieerd door het ministerie van SZW.
In Beeld bij Avres:	Een project van Avres gericht op activering van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Er wordt onder andere samengewerkt met lokale partijen.
IOAW:	Wet Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers. De IOAW-uitkering is voor mensen die geboren zijn vóór 1 januari 1965 en na de 50e jaar werkloos zijn geworden. De IOAW-uitkering is een aanvulling op het (gezins)inkomen tot bijstandsniveau.
IOAZ:	Wet Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen. De IOAZ-uitkering is voor mensen van 55 jaar of ouder met een inkomen uit het eigen bedrijf dat structureel te laag is. Het bedrijf of beroep dient binnen 1,5 jaar beëindigd te zijn.
IPS:	Individuele Plaatsing en Steun (IPS) is een methode om mensen (ook jongeren) met een ernstige psychische aandoening te helpen bij het verkrijgen en behouden van betaald werk of bij het oppakken van een studie.
Leerwerkloket:	Het Leerwerkloket heeft als doel het transparant maken van aanbod en vraag op het terrein van Leren en Werken in de regio AV voor werkgevers, werk -en opleidingszoekenden. Het Leerwerkloket is een samenwerking van UWV, Avres, het Werkgeversservicepunt AV, de samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven en het ROC Da Vinci College. Het Leerwerkloket is gevestigd op het Werkplein in het stadskantoor van Gorinchem.
NL Leert door:	De regeling "NL leert door" is een regeling voor mensen van 18 jaar tot de pensioengerechtigde leeftijd met een relatie tot de Nederlandse arbeidsmarkt. Dit geldt voor werknemers, flexwerkers, ZZP'ers en ondernemers maar ook voor mensen die nu geen werk hebben.
NOW:	Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid. Deze regeling is één van de inkomensondersteunende maatregelen voor ondernemers van het Rijk naar aanleiding van de corona-crisis. De uitvoerende organisatie is het UWV.
Matchmakers:	Matchmakers worden door Avres ingezet voor kwetsbare jongeren tussen de 18 en 27 jaar. De matchmaker zoekt jongeren actief op om ze vervolgens via een maatwerkaanpak naar werk of een opleiding te begeleiden.
OCW:	Ministerie van Onderwijs en Cultuur.
Pro-vso:	Praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

Regio AV:	De regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, gemeenten Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden.
RES:	De regionale energiestrategie is een regionaal klimaatprogramma waarin de betreffende energieregio zijn eigen keuzes ten aanzien van duurzame inzetbaarheid maakt. Het Nationaal Programma RES ondersteunt de regio's bij het maken van deze strategie.
RIBC:	De regionale Innovatie en Beroepen Campus is een nog te realiseren campus en is een initiatief van drie onderwijsorganisaties zijnde de stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, stichting Openbaar Verenigd Onderwijs en de reformatorische scholengemeenschap Gomarus.
TOZO:	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandigen Ondernemers. Deze regeling is één van de inkomensondersteunende regelingen voor ondernemers van het Rijk naar aanleiding van de corona crisis. De regeling is gestart op 1 maart 2020 en loopt tot (vooralsnog) 1 juli 2021.
School en Bedrijf:	School & Bedrijf is een loket voor onderwijs en ondernemers in de regio Alblasserwaard – Vijfheerenlanden. Het loket zet in op initiatieven rondom arbeidsmarkt en onderwijs.
Simpel Switchen:	Simpel Switchen is een project van Divosa en het ministerie van SZW. Het doel van het project is om overgangen in de participatieketen te versoepelen. Dat kan gaan om inkomensonzekerheid bij het aanvaarden van werk, of overgangen tussen dagbesteding, beschut werk, de banenafpraak en regulier werk.
SITY Academy:	SITY Academy is er op gericht om meer mensen aan het werk te krijgen door samenwerking met werkgevers en het onderwijs. De SITY Academy werkt met trainers uit het onderwijs en uit het bedrijfsleven. SITY Academy is een samenwerking tussen Avres, Da Vinci College, School & Bedrijf en stichting Behouden Vaart en is één van de initiatieven uit de DOE-Agenda.
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
UWV:	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen. Het UWV is in de regio AV gevestigd op het Werkplein in het stadskantoor van Gorinchem.
WGS:	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. De wet wordt uitgevoerd door Avres.
WI:	Wet inburgering. De nieuwe wet inburgering gaat in per 1 juli 2021. Het doel van deze wet is dat alle nieuwkomers met een inburgeringsplicht zo snel mogelijk Nederlands leren spreken en schrijven op het voor hen hoogst haalbare niveau. Ook is het doel dat zij zo snel mogelijk (betaalde) arbeid verrichten.
WIJIJ:	WIJIJ is er op gericht op werkzoekenden met werkgevers te matchen. WIJIJ is een samenwerking tussen Avres, werkgevers, onderwijsinstellingen en uitzendbureaus.
WSP AV	Werkgeversservicepunt regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Het WSP regio AV ondersteunt werkgevers in de regio AV bij arbeidsmaatschappelijke vraagstukken. Het WSP is een samenwerking tussen Avres en het UWV.
WW:	Werkloosheidswet.
Yulius GGZ:	Organisatie gespecialiseerd in geestelijke gezondheidszorg. Yulius GGZ helpt mensen (jong en oud) met psychische problemen en biedt speciaal - onderwijs.
Zuidweg & Partners:	Een organisatie gespecialiseerd in het bieden van schulddienstverlening voor ondernemers.

